

Søndersborg

Udsigt i verdensklasse

- Glokal:** Storbyen i naturen
- Grænseland:** Det bedste fra to verdener
- Handlekraft:** Vi får det til at ske

Kommunens oplæg

- Regler og arbejde med sprøjtefri BNBO (Henrik)
- Kontrolprogrammer (Susanna)
- Orientering om forekomster af pesticider i drikkevandet fra vandværker i kommunen (Jakob)

Tillægsaftale om BNBO til Folketingets pesticidstrategi 2017-2021

- Ny vejledning om vurdering af indsatser rettet mod erhvervsmæssig brug af pesticider i BNBO
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/07/978-87-7038-093-5.pdf>
- Lov om ændring af lov om vandforsyning (Juli 2019). Bemyndigelseslov
- Bekendtgørelse om vurdering af BNBO og indberetning i høring
Indberetningspligt til Miljøstyrelsen om:
 1. Hvilke BNBO kommunen har vurderet
 2. Aftaler der er tilbudte eller indgået
 3. Påbud eller forbud efter MBL §24 eller 26a der er udstedt på arealer i BNBO
 4. Eventuelle andre indsatser i BNBO der er planlagt eller udført

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1.1.2020

Fase 1 – screening af BNBO og indgåelse af frivillige aftaler

- Alle BNBO skal vurderes mhp. Indsatser.
- Hvis kommunen beslutter, at der ikke skal foretages en indsats (aftale om stop for brug af pesticider), vil Miljø- og Fødevareministeriet foretage en vurdering af, om indsatsen er i overensstemmelse med Vejledningen.
- I Sønderborg kommune har vi i forbindelse med indsatsplanlægningen screenet næsten alle BNBO, men det vil være nødvendigt at gennemgå samtlige BNBO igen med henblik på at kontrollere, om BNBO er screenet korrekt iht. vejledningen.
- Vi er i gang med screeningen.

Fase 1 – screening af BNBO og indgåelse af frivillige aftaler

- 61 BNBO i Sønderborg kommune skal screenes
- 47 BNBO er omfattet af en indsatsplan, heraf 29 med krav om pesticid indsats.
- Det er hovedsageligt i Sydals, Guderup, Kegnæs og Kær at BNBO mangler at blive vurderet
- Det forventes, at næsten alle BNBO med landbrugsdrift vil blive omfattet af krav om dyrkningsaftaler

Frivillige aftaler

- Vandsamarbejdet ønsker, at det skal være de enkelte vandværker der først forhandler med lodsejerne. Hvis der her ikke kan opnås enighed om en aftale, træder vandsamarbejdet til, og hvis dette heller ikke lykkes overtager Sønderborg Kommune forhandlingerne.
- Inden forhandlingerne påbegyndes, skal Kommunen tage konkret stilling til påbudsvillighed af hensyn til muligheden for at fritage lodsejerne for beskatning af erstatningen.

Mere om krav til screening

Ifølge §4 i bekendtgørelsen skal kommunen vurdere:

- Boringens forventede levetid
- Boringens vigtighed, forsyningssikkerhed
- Nuværende og fremtidig arealanvendelse
- Grundvandsressourcens vigtighed
- Andre grundvandsbeskyttende indsatser på arealerne
- Vaskepladser
- Risikovurdering ift. Spild
- Tykkelse af lerlag
- Grundvandsdannelse
- Grundvandsstand
- Fund af miljøfremmede stoffer
- Grundvandsalder

Screening af BNBO for xxx kildeplads tilknyttet xxx Vandværk

Tilknyttede borer		
Tilladt årlig indvinding		
Areal af BNBO (ha)		
Screeningsparameter		Beskrivelse
Beliggenhed i forhold til drikkevandsinteresser	OSD	
	NFI	
	Indsatsområde	
Forsyningsstruktur	Boringens/kildepladsens betydning for vandforsyningsstrukturen	
	Forhold til vandforsyningsplanen	
	Boringens forventede levetid	
Indsatsplaner	Tiltag beskrevet i indsatsplanerne	
Arealanvendelse og forureningskilder	Nuværende og fremtidig arealanvendelse	
	Punktkildeforureninger og kortlagte ejendomme	
	Vaskepladser	
	Vurdering beregning af spild (JAGG)	
	Fund af miljøfremmede stoffer, herunder pesticider	
Geologi	NFI	
	Tykkelse og kvalitet af ler dæklag sprækker m.v.	
	Sammenhængende lerlag	
Grundvandsressourcen	Grundvandsressourcens betydning /vigtighed	
Grundvandsdannelse	Grundvandsdannelse i BNBO	
	Indvindingspåvirket grundvandsdannelse	
	Tidsmæssig variation	
Grundvandskemi	Vandets alder	
	Tidsserier	
	Vandtype	
Konklusion indsats		

Fase 2 – Generelt forbud

Såfremt kommunerne ikke er kommet i mål med beskyttelsen mod fare for forurening af BNBO inden udgangen af 2022, er aftaleparterne enige om at gennemføre et generelt forbud mod sprøjtning i BNBO. Såfremt der indføres et generelt forbud i fase 2, vil det ske ved lov.

Ved et generelt forbud vil lodsejerne blive kompenseret ens, dvs. uden en konkret, individuel vurdering. Erstatningsbeløbet formodes at være mindre end i fase 1.

Indberetning

Kommunerne skal indberette indgåede aftaler og arealer til Miljøstyrelsen hvert år den 1. oktober. Formålet er at følge kommunernes fremdrift på området.

Kontrolprogrammer

- 29 vandværker har fået godkendt deres kontrolprogram. 2 mangler stadig at få godkendt deres kontrolprogram
- Mange vandværker følger stadig det gamle kontrolprogram
- I skal rette henvendelse til laboratoriet angående det nye kontrolprogram

- I skal sikre at de stoffer der er tilføjet jfr. risikovurdering også indgår, f.eks. Nitrit i Gruppe A

Kontrolprogrammer

Vi oplever at:

der bliver analyseret efter de gamle pesticidpakker
straks/flush bekymringen ikke er begrundet

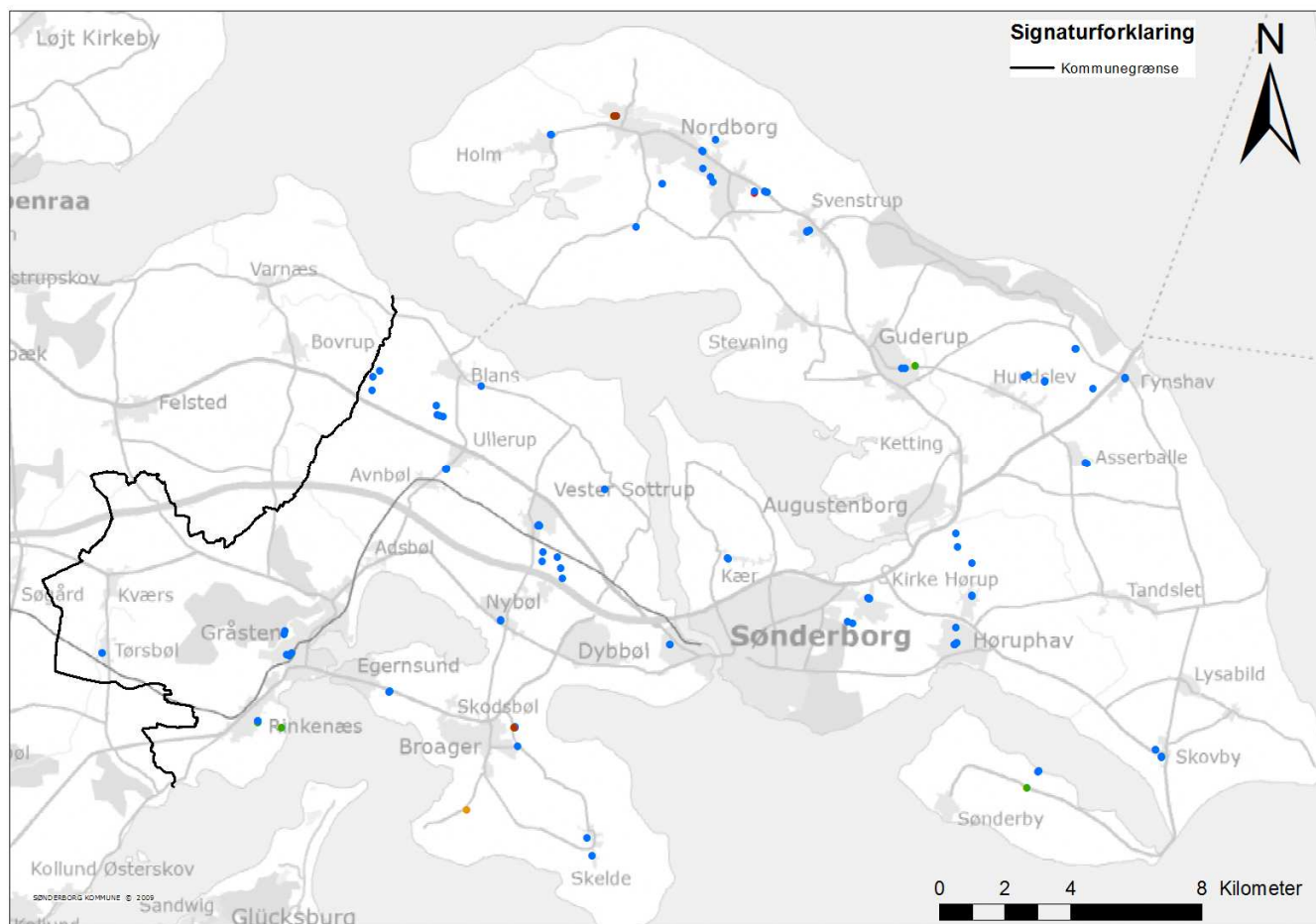
Andre kontrolprogrammer

- Vi arbejder lige p.t. på udarbejde kontrolprogrammer til indvindere med kommercielt brug
 - Campingpladser med egen boring
 - Feriehusområde med egen boring
 - Enkeltindvindere, der forsyner feriekolonier
- Danfoss i Nordborg og Danish Crown i Blans har fået godkendt deres kontrolprogram
- Vi arbejder stadig på at sortere enkeltindvinderne, så de med kommercielt brug af vandet får et kontrolprogram. De, der forsyner sig selv og kun sig selv, skal ikke længere tage prøver af vandet.

Status for omfanget af pesticider i grundvandet

- Et udtræk med de nyeste råvandsprøver fra alle vandværks-boringer viser, at der er påvist pesticider i 11 boringer. Dette svarer til ca. 10 % af boringerne.
- Det stof, der optræder oftest er BAM (2,6-dichlorbenzamid), som findes i 9 boringer. Ingen af fundene overskrider drikkevandskriteriet.
- Der er fundet DMS (dimethylsulfamid) i 5 boringer. 1 boring har en DMS-koncentration der er større end drikkevandskriteriet.
- Der er ikke fundet DPC (desphenyl chloridazon).
- I 2019 er der undersøgt for CTA (Chlorothalonil-amidsulfonsyre) på ledningsnettet og i enkelte boringer. Stoffet er ikke påvist i de analyserede prøver.

Indvindingsboringer med grundvandsanalyser

● Indvindingsboring

Pesticidfund i seneste boringskontrol

